

Kuluttajahuijaukset verkossa

9.10.2020

Jaana Savolainen

huijausinfo.fi

KULUTTAJALIITTO

KONSUMENTFÖRBUNDET

SELVITYKSIÄ JA VERTAILUJA

NEUVONTAA

KOULUTUSTA

KAMPANJOITA JA
VAPAAEHTOISTOIMINTAA

Kuluttajaliiton jäsenenä saat apua elämän eri vaiheissa.
Jäsenmaksu 15€ /v. Lisätietoa kuluttajaliitto.fi

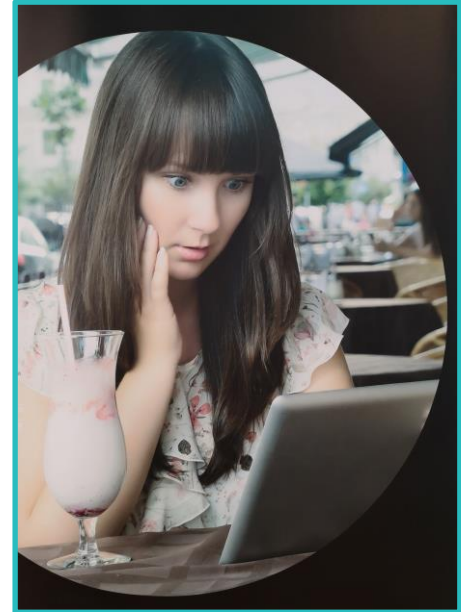
Kuluttajalehti on Suomen ainoa kuluttajien erikoislehti, joka tekee vertailuja ja puolueettomia testejä. Kuluttajaliiton jäsen voi tilata lehden jäsenetuhintaan.

Lisätietoa kuluttaja.fi

Huijarit kuriin! –hanke (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA 2019-2021)

- Kuluttajaliiton Huijarit kuriin! –hanke keskittyy digihuijausten ennaltaehkäisyyn kouluttamalla, tiedottamalla ja neuvonnalla
- Koulutukset ja neuvonnat ovat kaikille avoimia ja maksuttomia → Lisätietoa

<https://www.kuluttajaliitto.fi/hankkeet/huijarit-kuriin/koulutukset-ja-tapahtumat/>

huijausinfo.fi

Digihuijaus

Digitaalisia laitteita hyväksi käyttäen verkossa tapahtuvia eri tyyppisiä huijauksia, joissa menetetään rahaa, henkilötietoja ja tunnuksia tai salasanoja

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

huijausinfo.fi

Itseopiskelu materiaalia ja video Kuluttajaliiton hankkeen sivuilla!

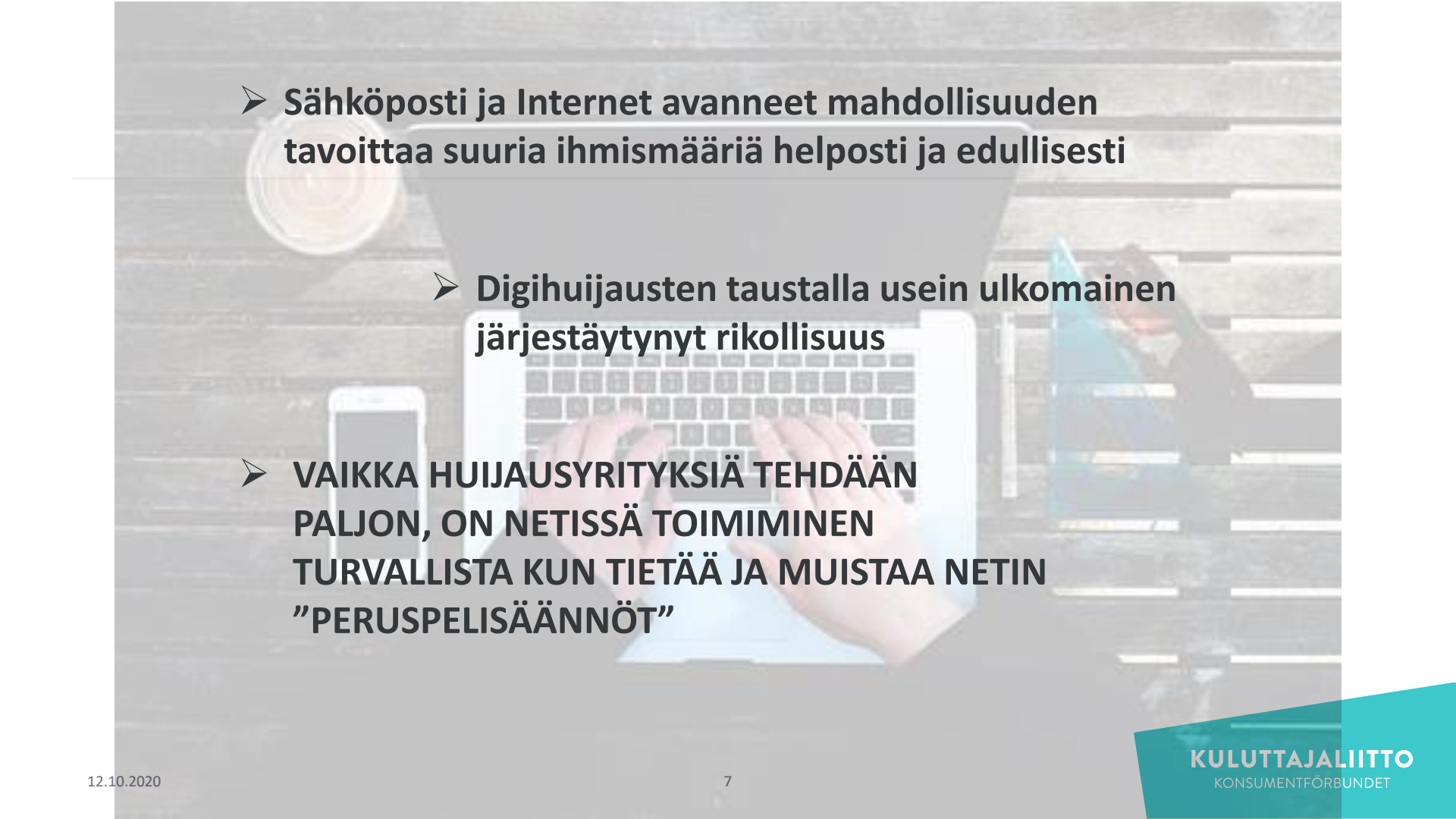

- Kuluttajaliiton huijausinfo.fi -sivuilla on **koulutuspaketti itseopiskeluun!**
- Hankkeen tuottama **huijausinfo -video** sivuillamme
<https://www.kuluttajaliitto.fi/hankkeet/huijarit-kuriin/>

Ennaltaehkäisy

- Ylen digitreenit sisältää Digitreenien sisältöpakettin eli Digitreenien peruskurssin yle.fi/digitreenit
- Yle TV1 ja Yle Areena sarja Digihuijatut linkki: <https://areena.yle.fi/1-4598849>

-
- **Sähköposti ja Internet avanneet mahdollisuuden tavoittaa suuria ihmismääriä helposti ja edullisesti**
 - **Digihuijausten taustalla usein ulkomainen järjestäytynyt rikollisuus**
 - **VAIKKA HUIJAUSYRITYKSIÄ TEHDÄÄN PALJON, ON NETISSÄ TOIMIMINEN TURVALLISTA KUN TIETÄÄ JA MUISTAA NETIN ”PERUSPELISÄÄNNÖT”**

- Ole tarkka ja kriittinen
- Tarkista!
- Perehdy – ota selvää
- Jos et tiedä – kysy!
- Älä tee päätöksiä kiireellä!
- Ole tietoinen - rikolliset kehittävät jatkuvasti uusia keinoja huijatakseen niin yrityksiä kuin yksityisiä henkilöitä
- Huijausvisa ylen sivuilla:
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/05/17/digitreenit-testaa-parjaatko-nettiajan-huijareille>

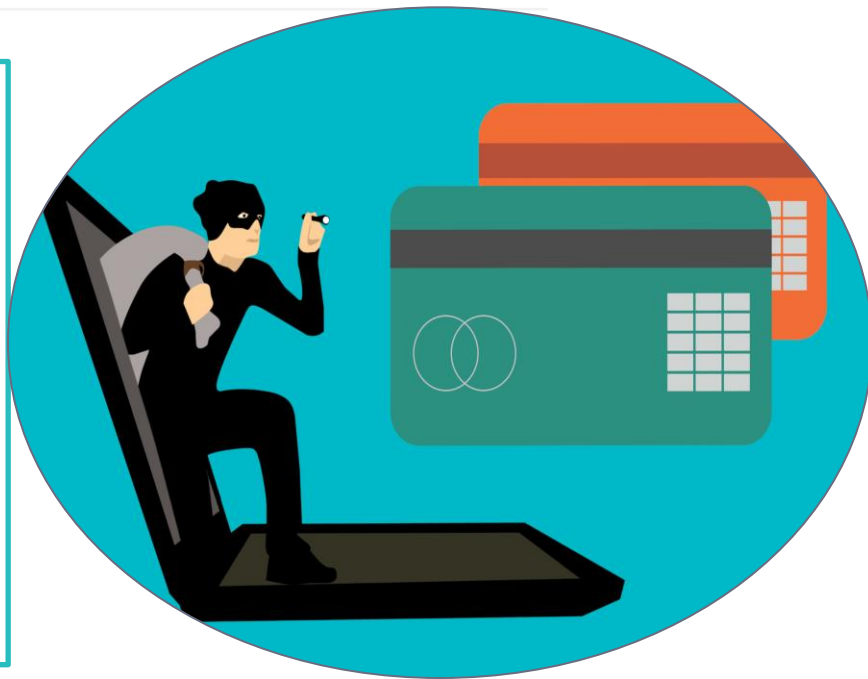
12.10.2020

Muista perusasiat netissä toimiessa!

Yleisimmät netissä olevat huijaustyypit

1. Nettikauppahuijaukset
2. Sijoitushuijaukset
3. Romanssihuijaukset
4. Sähköposti- ja tekstiviestihuijaukset
5. Tietojenkalastelu

TOP 3-huijaukset Suomessa

Suomessa eniten rahaa menetetään:

1. **Sijoitushuijaukset** → rahan menetykset suuria → Sijoitushuijaukset kasvoivat Suomessa viime vuonna **300%**
 2. **Romanssihuijaukset** → rahan menetykset suuria
 3. **Tilausansat** → yksittäiselle henkilöllä menetys keskimäärin 100 € luokkaa → paljon uhreja → iso tili huijareille
- Varovaisen arvion mukaan Suomessa menetetään huijareille noin 40 miljoonaa € vuodessa

Verkkokauppahuijaukset

Huijauksia verkkokaupassa

- Netin osto- ja myyntipalstat oivallisia paikkoja löytää uusia tai käytettyjä hyödykkeitä, mutta huijatuksi tulemisen mahdollisuus on **hyvä tiedostaa**
- Huijarit kauppaavat esim.
 - pientavaroita, vaatteita, kenkiä, reppuja
 - kosmetiikkaa, ”ihmetuotteita” ja rohtoja
 - työkoneita
 - sijoituskohteita
 - lomaosakkeita
 - asuntoja
 - palveluja ja periaatteessa **ihan kaikkea mitä vain voi myydä**

Ilmaishäyte tai tarjous – tilausansa?

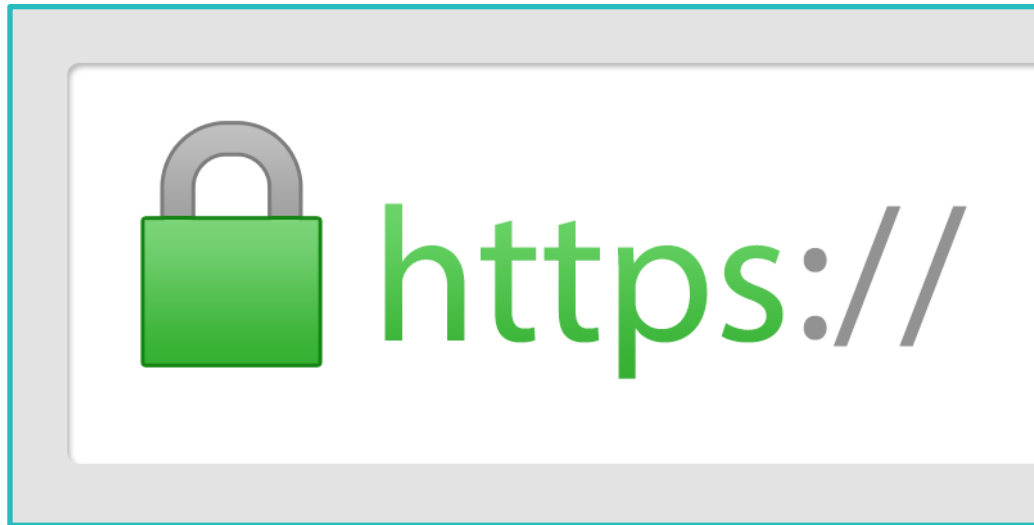
- Tutustumistarjous tai ilmaishäyte → netissä tai puhelimitse → naamioitu mm. markkinatutkimukseksi
- Ole tietoinen, että ilmaishäytteen tilaaminen netistä voi olla tilausansa, josta on vaikea päästä eroon!
- Tilausansassa tulee tehdä yritykselle reklamaatio (www.kkv.fi) → reklamaatioapuri)
- Tilaamatta tulleita tuotteita ei tarvitse palauttaa, säilyttää eikä maksaa

Muista tarkistaa!

-
- Huijausnettisivut ja -verkkokaupat ovat yleisiä ja nykyisin hyvin aidon näköisiä
 - Tärkeintä huijaukselta välttymisessä on se, että **varmistuu käyttämänsä nettikaupan luotettavuudesta**
 - Luotettavuuden voi tarkistaa hakukoneella:
 - mitä yritys kertoo itsestään netissä; osoite, toimiva puhelinnumero, sähköposti, perustamisvuosi
 - mitä yrityksen toiminnasta kertovat muut asiakkaat (keskustelupalstat)

Huomioi ainakin nämä!

- Varmista, että käytössä on suojattu internetyhteys → ehjä lukkokuva ja www-osoite tulee olla muotoa **https://...**
- **Muista – netissä mikään ei ole ilmaista!**

Verkko-ostajan vinkkilista

- Muista, että myyntitilanteessa huijarilla on aina kiire!
- **Varmista verkkokaupan luotettavuus ja maine hakukoneella!**
- Tarkista myös kotimaisten verkkoalustojen (tori.fi)
myyjien/ostajaehdokkaiden taustat
- Lue tilausehdot - mitä ja millä ehdoilla olet tilaamassa!
- **Maksa luottokortilla jos vain mahdollista**
- Älä osta jos olet epävarma
- Säilytä tilausvahvistukset ja kauppiaan kuittaus maksun hyväksynnän jälkeen!

Sijoitushuijaukset

Tunnista tekaistut sijoituskohteet

- Huijataan uhri sijoittamaan rahaa kohteeseen, jota ei oikeasti ole olemassa → **Liian hyvää ollakseen totta!**
- Huijarit pitävät aktiivisesti yhteyttä puhelimella ja sähköpostilla → tekeydytään ystäväksi → luottamus → pyydetään lisäsijoitusta ulkomaiselle pankkitilille tai virtuaalivaluutan vaihtopalveluun
- Etähallintaohjelma
- Asiointikieli on englanti

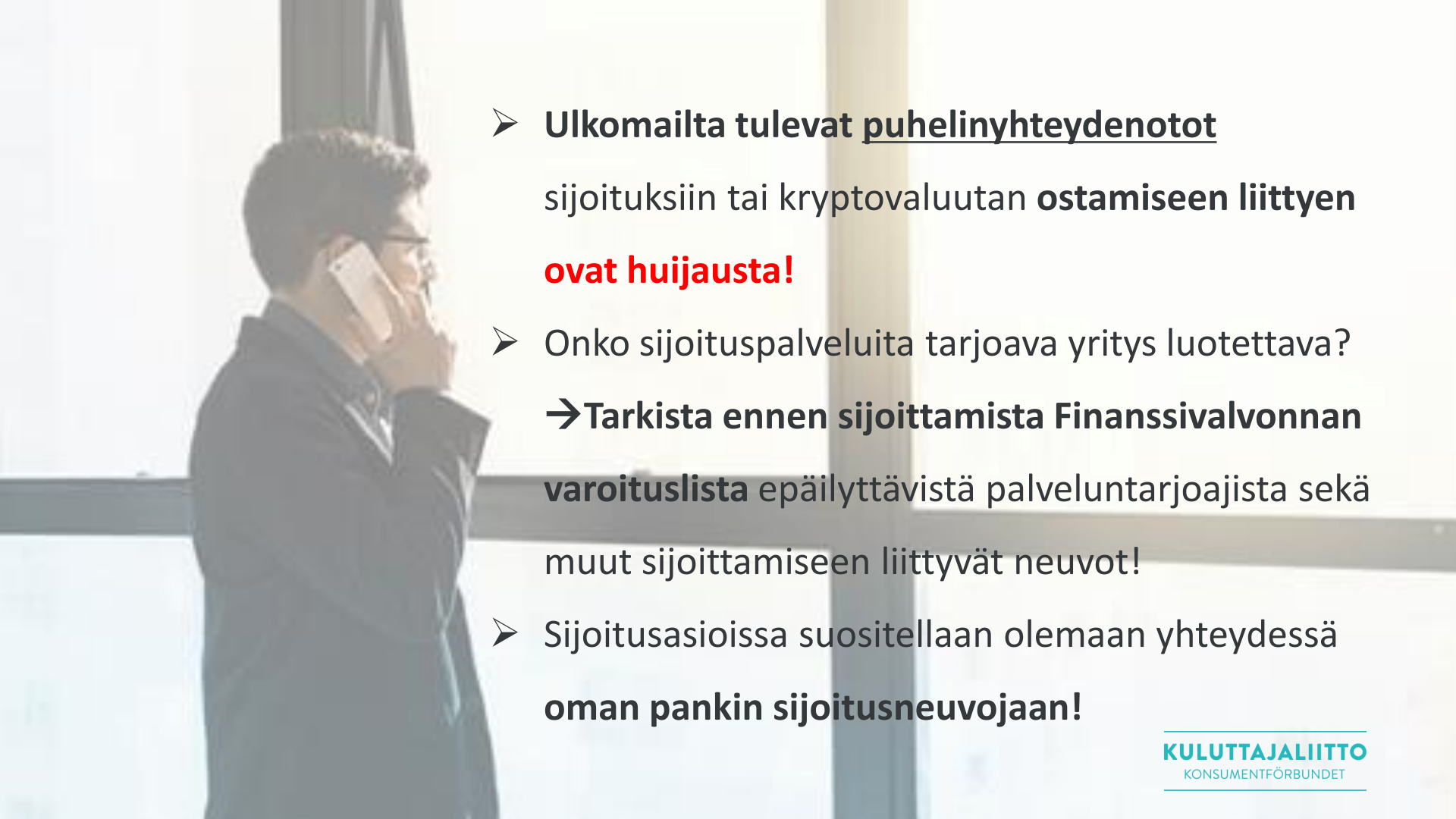

Tunnista tekaistut sijoitushuijaukset!

- Tarjotaan aina isompia voittoja, näytetään **kuvia tekaistuista pörssikaavioista** tai **verkkosivuista**, joiden mukaan sijoituksilla menee hyvin → luottamuksen vahvistaminen
- Huijareilla kaikki keinot käytössä → uhkaillaan, painostetaan ja kiristetään
- **Sijoitushuijarit ovat taitavia sosiaalisessa manipuloinnissa ja he kehittävät jatkuvasti uusia tapoja huijata ihmisiä**

Esimerkkejä
sijoitushuijaus
mainoksista
Facebookissa

-
- Ulkomailta tulevat puhelin yhteydenotot sijoitukseen tai kryptovaluutan **ostamiseen liittyen ovat huijausta!**
 - Onko sijoituspalveluita tarjoava yritys luotettava?
→ Tarkista ennen sijoittamista Finanssivalvonnan **varoituslista** epäilyttävistä palveluntarjoajista sekä muut sijoittamiseen liittyvät neuvot!
 - Sijoitusasioissa suositellaan olemaan yhteydessä **oman pankin sijoitusneuvojaan!**

Ulkomaan puhelujen esto

- Sijoituksia tarjoavat ulkomailta tulevat puhelut voi estää laittamalla **puhelimeen ulkomaanpuhelujen eston**. Apua saa puhelinoperaattorilta!
- Puhelinnumeron voi myös laittaa ns. "mustalle listalle" omaan puhelimeen

Romanssihuijaus

Romanssihuijauksen alku

- Lähestyvät sosiaalisen median, Facebook, Instagram, sekä erilaisten deitti -sivustojen kautta
- Huijauksissa ammattirikolliset vetoavat ihmisten yksinäisyyden tunteeseen, auttamishaluun ja hyväntahtoisuuteen
- Kertovat olevansa rikkaita, mutta syystä tai toisesta eivät pääse rahoihinsa käsiksi

Romanssihuijauksen kulku

- Kaveripyynnön hyväksymisen jälkeen alkaa romanttinen keskustelusävy nopeasti → **alkaa taitava sosiaalinen manipulointi**
- Yhteyttä pidetään tiiviisti → haetaan samankaltaisuuksia → luottamus → tunteet → **uskotellaan**, että olemme kuin luotu toisillemme
- Keskusteluun ilmaantuu traagisia tarinoita → kriisialueella toimiminen, läheisen sairaus → rahaa pyydetään milloin milläkin verukkeella
- **Hälytyskellon pitää soida viimeistään, kun rahaa aletaan pyytää ennen kuin on tavattu kertaakaan**

Tarkista nettituttavan taustat!

- Käänteinen kuvahaku Googlella → keskustelupalstat
- Älä usko ihan kaikkia netissä olevia tarinoita, vaikka ne olisivat kuinka traagisia, koskettavia tai houkuttelevia tahansa...
- Romanssihuijausten taustalla usein ulkomainen järjestäytynyt rikollisuus
- Romanssihuijarit ovat myös sosiaalisen manipuloinnin mestareita!

Miten tunnistaa romanssihuijaus?

Kysy itseltäsi seuraavat kysymykset:

- Miksi juuri minua lähestytään?
- Onko asia liian hyvä tai liian paha ollakseen totta?
- Tiedätkö **oikeasti** kuka nettirakkaani on?
- Olenko koskaan **tavannut** nettirakastani?
- Olenko ollut hänen kanssaan puhelin- tai **videoyhteydessä**?
- Pyytääkö hän toistuvasti rahaa vedoten mahdollisiin matkakuluihin, passihankintaan tai erilaisiin dramaattisiin asioihin ja tarinoihin?
 - Saako nettituttavani tarina aina vain oudompia piirteitä ja jatkuvaa draamaa?

Tietojenkalastelu

Tietojenkalastelu

Huijari yrittää saada tärkeitä tietoja uhrista, esim.

- pankkitunnukset
- henkilötunnuksen
- sivustojen tai sovellusten salasanat
 - näillä rikolliset pyrkivät saamaan taloudellista hyötyä

Tietoja kalastellaan eri paikoissa

- sähköpostilla, somessa tai huijaussivustoilla (väärennetyt nettikaupat)
- puhelimella eri sovelluksilla
- tekstiviestillä tai soittamalla
- esiintyminen valheellisesti poliisina tai pankkivirkailijana

Puhelinhuijaukset

- Puhelimen soidessa kannattaa olla tarkkana → **Puhelut näyttävät usein tulevan** joko Suomesta, jostakin muusta Pohjoismaasta tai tuntemattomasta numerosta
- Huijareiden asiointikieli on **pääsääntöisesti englantia**, mutta se voi olla nykyään myös Suomi
- Puheluita tehdään Traficomin Kyberturvallisuuskeskuksen mukaan nyt Suomeen miljoona kuukaudessa (<https://www.tivi.fi/uutiset/tv/74fa8ce4-321c-4ff9-885d-3622156ff064>)

MICROSOFT –huijaus puhelimella

- Soittaja väittää tietokoneen olevan saastunut haittaohjelmilla ja soittaja väittää auttavan tätä tietokoneen kanssa
- Etähallintaohjelma
- Puhelu voi kestää jopa tunteja, jolla uhria väsytetään ja manipuloidaan
- Microsoft muistuttaa, että he eivät soita asiakkailleen ja väitä, että kone on kaapattu tai että koneessa on jokin vika

Älä anna tietojasi huijarille!

- Älä avaa yllättäviä ja outoja tekstiviesti- tai sähköpostilinkkejä
- Jos vastaat vieraasta numerosta tulevaan puheluun ja soittaja tarjoaa mm. sijoitusmahdollisuutta / Microsoft tukea – katkaise puhelu ja laita numero ainakin estolistalle
- Kannattaa pidättäytyä osallistumasta liian hyviltä kuulostaviin arvontoihin / kilpailuihin, tarkistamatta yritykseltä ensin asiaa
- **Älä koskaan luovuta pankkitunnuksia, salasanoja tms. puhelimessa, verkossa tai ovella. Niitä ei kysy poliisi, muu viranomainen eikä pankki – NIITÄ KYSYY HUIJARI!**

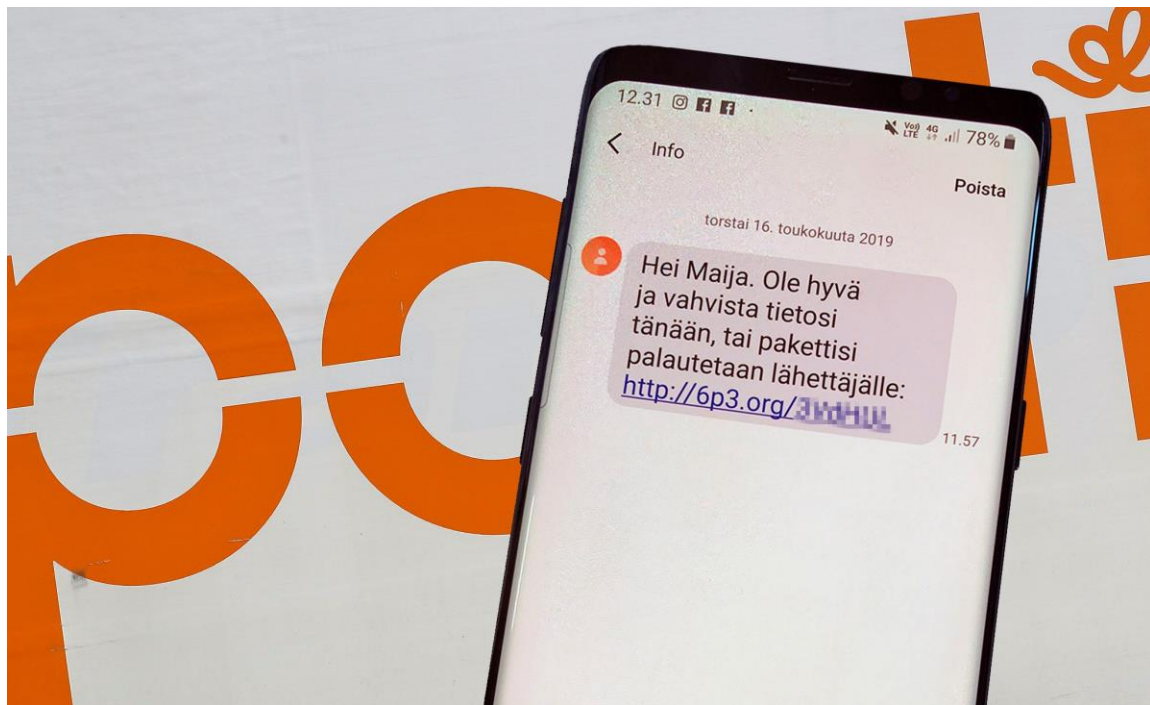
Toimi näin jos olet tietojenkalastelun uhri

- Jos sinä tai läheisesi olet tietojenkalastelun uhri ja menettänyt pankkitunnuksesi, ilmoita asiasta mahdollisimman nopeasti oman pankkisi asiakaspalveluun ja poliisiin www.poliisi.fi
- Verkkopankin sivuilla tiedotetaan mahdollisista huijausviesteistä

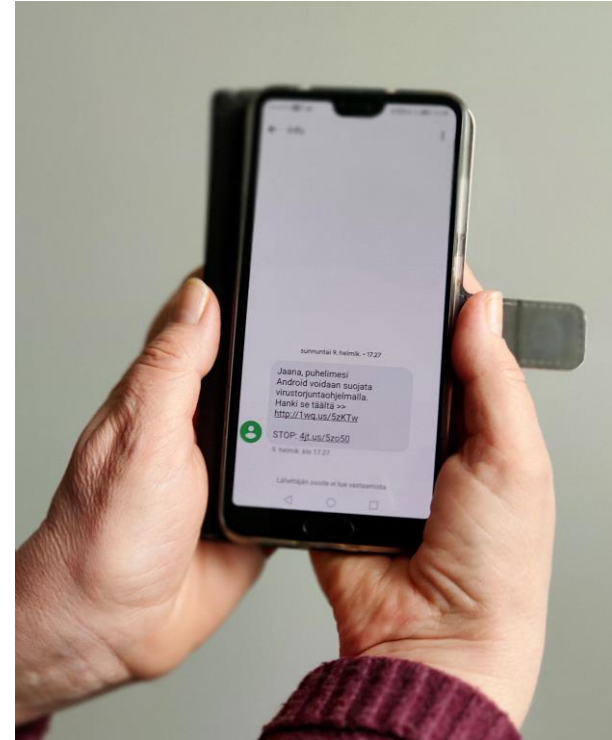
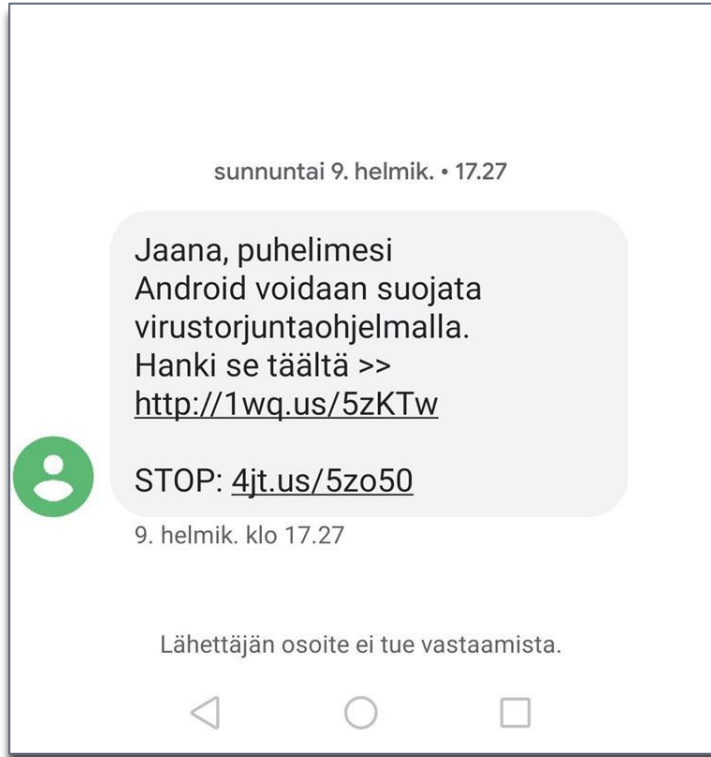
Huijausviestit ja sähköpostit

Esimerkki: Huijausviestit Postin nimissä

Huijausviestejä lähetetään useiden tunnettujen isojen yritysten nimissä ja niillä kalastellaan tunnuksia ja henkilötietoja

Tekstiviestihuijaus puhelimeen

Sähköpostihuijaukset

- Sähköposti on yksi tärkeimmistä viestinnän kanavista
- Rikolliset pyrkivät käyttämään **kaikkia mahdollisia keinoja** saadaakseen sähköpostiviestien vastaanottajat luovuttamaan salasanoja, henkilö- ja yhteystietoja tai lähettämään rahaa
- **Ole tietoinen – pilaa nettihuijarin päivä!**

Pankin nimissä huijausviestejä

----- Alkuperäinen viesti -----

Lähettiläjä:

Päivämäärä: 30.3.2020 1.59

Saaja:

Aihe: Päivitä yhteys

Hyvä asiakas,

Koronaviruksen

päivitetty

Kaikki pa

Tavoitteen

Päivityksen j

verkkopankin ka

Tehkää päivitys linki

Asiakaspalvelu

Pankit eivät koskaan lähetä asiakkailleen sähköpostilla viestejä, joissa on linkki tietojen päivittämiseen – **huijarit lähettävät!**

Pankkien viestit ovat aina **verkkopankissa kohdassa "Viestit"**

pankin... tai
yhteystietojen koronan takia.
Linkit johtavat kalastelusivuille.

Hei ja onneksi olkoon!

inut on valittu mukaan kuluttajatutkimukseen ja nyt sinulla on ainutlaatuinen mahdollisuus saada **Prisman 1000€:n lahjakortti**.

Vastaathan vain muutamaaan kysymykseen ja tämän jälkeen täytät yhteystietosi. Kiitämme jo etukäteen.

» Klikkaa tästä

Kiitos että olet mukana [redacted] vastaanottajana. Saat päivittäin parhaat tarjoukset sähköpostiisi. Olet antanut meille luvan lähettää sinulle sähköpostia osoitteeseen [redacted] Vihaamme roskapostia, kuten sinäkin. Siksi haluamme tavoittaa vain vastaanottajat, jotka haluavat kirjeitämme. Jos et kuitenkaan halua enää kirjeitämme, voit koska tahansa irtisanoutua. Noudatamme viestinnässä sähköistä tietosuojalakia ja löydät tietosuojaselosteemme sivuiltamme. [Irtisanoudu tästä](#).

Esimerkki: Prisman nimissä huijausviesti

**Myös sosiaalisessa mediassa
liikkuu paljon erilaisia
huijausviestejä, jotka ovat hyvin
aidon näköisiä!**

Huijausviestejä koronaviruksen nimissä

- Huijausviestejä on lähetetty mm. Maailman terveysjärjestö WHO:n nimissä
- Viesteissä voidaan epärehellisessä tarkoituksessa pyytää
 - lataamaan opas taudin leviämisen ehkäisemiseksi
 - lataamalla tiedoston, lataa todellisuudessa laitteelleen haittaohjelman
 - lahjoittamaan viruksen vastaiseen työhön käyttämällä kryptovaluutta Bitcoineja
 - ostamaan verkossa tuotteita, joita ei ole olemassa
(koronaviruslääke, suojaavat tai parantavat lisäravinteet)

NETISSÄ TOIMIMINEN ON TURVALLISTA KUNHAN MUISTAA:

- TARKISTA ASIOITA
- OLE KRIITTINEN
- ÄLÄ KIIREHDI
- OLE HUOLELLINEN & TARKKA

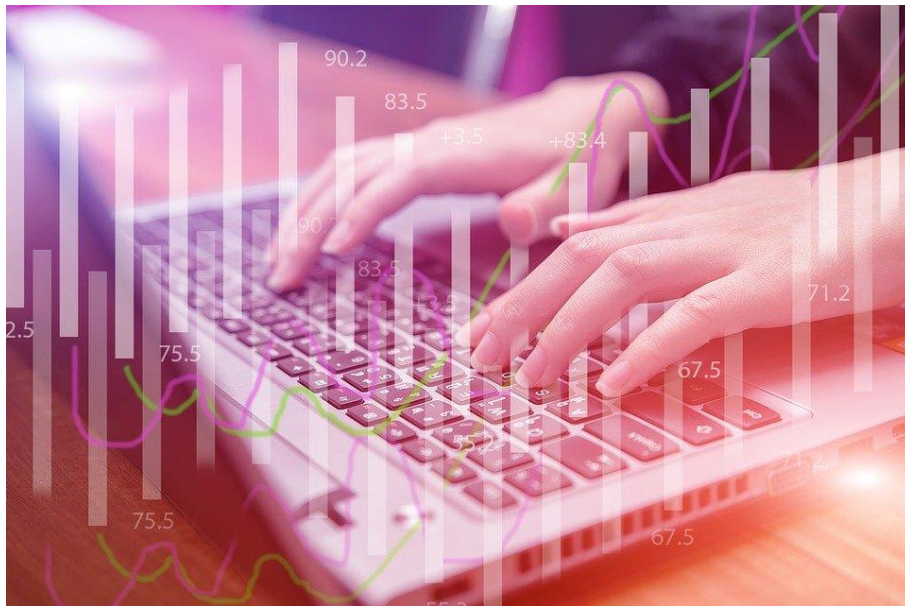
Jos epäilet huijausta, toimi näin!

Jos olet menettänyt rahaa:

- Ole yhteydessä oman **pankkisi asiakaspalveluun** ja kerro huijauksesta
- Tee rikosilmoitus poliisille, www.poliisi.fi
- **Älä jää yksin!** Voit kysyä neuvoa tai keskustella tilanteestasi:
 - Kuluttajaliiton neuvonnassa
<https://www.kuluttajaliitto.fi/neuvontapalvelut/>
 - Rikosuhripäivystys <https://www.riku.fi/fi/yhteystiedot/>
 - Kilpailu- ja kuluttajavirasto auttaa, jos kotimainen yritys on huijannut:
<https://www.kkv.fi/kuluttajaneuvonta/>
 - Rajat ylittävä kauppa EU:ssa, Euroopan kuluttajakeskus Suomessa:
<https://www.ecc.fi/Tietoa-meista/Yhteystiedot/>

- Lisätietoa huijauksista löydät huijausinfon tietopankista sivulta **huijausinfo.fi**
- Päivitämme ajankohtaista tietoa huijauksista myös **Facebook ja Twitter -sivuillemme**
- Huijauksista tiedottavat myös mm. **Poliisi** sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin alainen **Kyberturvallisuuskeskus**
- Jamk, **CYBERDI –hanke**, Ole Tietoinen –kampanja, linkki tietopankkiin <https://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/projektit/CYBERDI/tietopankki/>

Tietoa huijauksista

Kiitos mielenkiinnosta! Seuraa huijausinfon verkkosivuja ja somea!

